

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní Mgr. et Mgr. Lenkou Bahýřovou, Ph. D. ve věci

žalobce: **Ing. J. G.**
bytem X

zast. advokátem Mgr. Markem Matulou
sídlem Jakubská 156/2, 602 00 Brno

proti

žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 1292/25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 18. 12. 2023, č. j. X,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a předchozí průběh řízení

1. Žalobce podal žádost o přiznání starobního důchodu před dosažením důchodového věku („předčasný důchod“) podle § 31 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění („zákon o důchodovém pojištění“). Nárok na přiznání předčasného důchodu byl uplatněn dne 24. 4.

2023 a žádost byla sepsána na Okresní správě sociálního zabezpečení Brno-venkov dne 29. 5. 2023. Žalobce požádal o přiznání předčasného důchodu ke dni 18. 10. 2023, tedy v ten den, kdy dosáhne věku 60 let, a bude tak splňovat podmínku uvedenou v § 31 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, ve znění účinném do 30. 9. 2023.

2. Žalovaná o žádosti žalobce rozhodla v prvním stupni rozhodnutím ze dne 1. 11. 2023, č. j. X („prvostupňové rozhodnutí“), podle § 31 odst. 1 a § 32 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, ve znění účinném od 1. 10. 2023, tak, že žalobci starobní důchod nepřiznala. Uvedla, že důchodový věk žalobce činí 64 let a 8 měsíců, přičemž si zažádal o přiznání starobního důchodu ke dni, kdy dosáhl věku 60 let. Podle § 31 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, ve znění účinném od 1. 10. 2023, lze přitom přiznat předčasný důchod za podmínky, že do něj žadateli chybí nejvýše tři roky.
3. Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce námitky, o nichž žalovaná rozhodla shora označeným rozhodnutím („napadené rozhodnutí“) tak, že postup správního orgánu prvního stupně potvrdila. Reagovala především na námitku žalobce, že podle právní úpravy účinné do 30. 9. 2023, kdy podal žádost o přiznání předčasného důchodu, podmínky splňoval. Argumentovala, že relevantní je právní úprava k datu požadovaného přiznání nároku (tj. 18. 10. 2023), nikoliv ke dni podání žádosti. Ke dni 29. 5. 2023, kdy byla sepsána jeho žádost, nárok na předčasný důchod ještě nevznikl. Tento postup byl podle názoru žalované v souladu s přechodným ustanovením čl. II bodu 1. zákona č. 270/2023 Sb., neboť podle právních předpisů účinných před 1. 10. 2023 (tj. předtím, než nabyl tento zákon účinnosti) se rozhodne jen o nárocích na důchody, které vznikly před 1. 10. 2023. Nárok žalobce však byl posuzován až ke dni 18. 10. 2023.

II. Žaloba

4. Žalobce namítá, že žalovaná nedodržela zákonem stanovenou lhůtu pro vyřízení jeho žádosti o přiznání starobního důchodu (§ 85a odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb.). Ta uplynula již dne 28. 8. 2023, přičemž žalovaná toto prodlení nijak nezdůvodnila. V důsledku toho žalovaná rozhodla o jeho žádosti podle zákona o důchodovém pojištění ve znění zákona č. 270/2023 Sb.
5. Žalobce má za to, že žalovaná se dopustila nepřípustné retroaktivity, neboť rozhodovala na základě zákona, který nebyl v době podání žádosti a ani v okamžiku uplynutí lhůty pro vydání rozhodnutí účinný. Je toho názoru, že žalovaná zákonnou lhůtu nedodržela záměrně, aby mohla rozhodnout podle právní úpravy účinné po 1. 10. 2023, a nemusela tak nárok na přiznání starobního důchodu žalobci přiznat. Takovýto postup správního orgánu považuje žalobce za protizákonný.
6. Žalobce podmínky pro přiznání starobního důchodu podle platné právní úpravy účinné do 30. 9. 2023 splňoval. V době podání žádosti tak byl v dobré víře a měl legitimní očekávání, že mu starobní důchod bude přiznán. Má za to, že žalovaný měl o jeho žádosti rozhodnout nejpozději do konce zákonné lhůty pro vydání rozhodnutí, tj. do 28. 8. 2023.
7. Žalobce rovněž namítá, že mu vzniklo legitimní očekávání spočívající v přiznání majetkové hodnoty v podobě sociální dávky, a to přímo na základě splnění podmínek stanovených právní úpravou účinnou do 30. 9. 2023.

III. Vyjádření žalované a replika žalobce

8. Žalovaná shrnula předcházející průběh řízení, aplikovanou právní úpravu a přijaté závěry v této věci. Zmínila, že žalobce při podávání žádosti upozornila na možnost podat žádost

Shodu s prvopisem potvrzuje J. G.

o přiznání starobního důchodu nejdříve 4 měsíce od okamžiku, kdy lze nárok na dávku přiznat.

9. Následně uvedla, že s ohledem na formulaci přechodných ustanovení se v jakémkoliv řízení o dávku důchodového pojištění vychází z právního a skutkového stavu existujícího ke dni přiznání dávky, nikoliv ke dni podání žádosti. Nelze tak považovat její přístup spočívající v odmítnutí aplikovat neplatnou právní úpravu za retroaktivní či ústavně nekonformní. Žalobce dosáhl věku 60 let teprve dnem 18. 10. 2023, v té době mu však chyběly více než 3 roky k dosažení důchodového věku. Nevznikl mu proto nárok na přiznání starobního důchodu podle § 31 zákona o důchodovém pojištění, ve znění účinném od 1. 10. 2023. Žalobce sice podal svoji žádost dne 29. 5. 2023, ale do 30. 9. 2023 mu nárok na přiznání starobního důchodu nevznikl a právní úprava účinná do 30. 9. 2023 tak nemohla být na jeho případ aplikována. To samé platí i pro přechodné ustanovení obsažené v čl. II bodu 1. zákona č. 270/2013 Sb., neboť k aplikaci dřívější právní úpravy by mu musel vzniknout nárok před 30. 9. 2023, což se nestalo.
10. Žalobce ve své replice upozornil na nepřesnosti, které se objevily ve vyjádření žalované. Především dle svých slov nebyl při podání žádosti o přiznání starobního důchodu poučen, že ji lze podat nejdříve 4 měsíce od okamžiku, kdy lze nárok na dávku přiznat. Místo toho mu bylo v potvrzení o podání žádosti sděleno, že žalovaná o jeho žádosti rozhodne v nejbližším možném termínu a v případě zdržení bude o důvodech informován. Nic takového se dle jeho slov ovšem nestalo. Nelze mu tak vyčítat, že svoji žádost podal předčasně. I kdyby však žalobce připustil, že měl správně podat svoji žádost nejdříve 4 měsíce od okamžiku přiznání dávky, mohlo být řízení zahájeno dnem 18. 6. 2023, a žalovaná by tak byla povinna rozhodnout o žádosti nejpozději do 18. 9. 2023, tedy v době právní úpravy účinné do 30. 9. 2023.
11. Žalobce trval na tom, že bylo porušeno její legitimní očekávání, neboť kdyby žalovaná rozhodla v zákonných lhůtách pro vydání rozhodnutí, byl by mu nárok přiznán. Není přitom podstatné, že by datum rozhodnutí předcházelo dni vzniku nároku na dávku, což ostatně připouští i platná právní úprava. Žalovaná naopak nebyla oprávněna se rozhodnout, že se svým rozhodnutím vyčká do nabytí účinnosti nové právní úpravy tak, aby žádosti nemusela vyhovět. Nakonec uzavřel, že žalovaná měla správně rozhodnout o přiznání nároku ode dne, kdy o něj požádal (tj. od 18. 10. 2023), ale za použití právní úpravy účinné v té době, kdy měla podle zákonem stanovené lhůty rozhodnout.

IV. Posouzení věci krajským soudem

12. Žaloba je přípustná. Podala ji oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“) v zákonné lhůtě (§ 72 odst. 1 s. ř. s.). O žalobě krajský soud rozhodl bez nařízení ústního jednání, neboť pro tento postup byly splněny zákonné podmínky (§ 51 s. ř. s.).
13. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích uplatněných žalobních bodů, ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí žalované § 75 odst. 1, 2 s. ř. s.
14. Žaloba není důvodná.
15. Podle § 31 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, ve znění účinném do 30. 9. 2023, má pojištěnec *nárok na starobní důchod před dosažením důchodového věku, jestliže získal dobu*

Shodu s prvopisem potvrzuje J. G.

pojištění stanovenou podle § 29 odst. 1 nebo § 29 odst. 3 písm. a) a do dosažení důchodového věku mu ode dne, od něhož se starobní důchod přiznává, chybí nejvýše

a) 3 roky, pokud jeho důchodový věk je nižší než 63 let,

b) 5 roků, pokud jeho důchodový věk činí alespoň 63 let a dosáhl věku alespoň 60 let.

16. Podle § 31 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, ve znění účinném od 1. 10. 2023, má pojištěnec *nárok na starobní důchod před dosažením důchodového věku, jestliže získal dobu pojištění stanovenou podle § 29 odst. 1 nebo § 29 odst. 3 písm. a) a do dosažení důchodového věku mu ode dne, od něhož se starobní důchod přiznává, chybí nejvýše 3 roky.*
17. Podle § 31 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění (ve znění ke dni podání žádosti i ke dni vydání napadeného rozhodnutí) se starobní důchod podle odstavce 1 *přiznává nejříve ode dne podání žádosti o přiznání tohoto důchodu. Za den vzniku nároku na starobní důchod podle odstavce 1 se považuje den, od něhož je tento důchod přiznán.*
18. Podle čl. II bodu 1. zákona č. 270/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, dále platí, že *o nárocích na důchody, které vznikly přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a o nichž nebylo do tohoto dne pravomocně rozhodnuto, a o přiznání, odnětí nebo změně výše těchto důchodů za dobu před tímto dnem, i když o nich již bylo pravomocně rozhodnuto, se rozhodne podle právních předpisů účinných před tímto dnem.*
19. Mezi účastníky řízení není sporu o tom, že žalobce podle právní úpravy účinné od 1. 10. 2023 nesplňoval podmínky pro přiznání předčasného důchodu. Není mezi nimi ani sporné, že důchodový věk účastníka řízení byl podle přílohy zákona o důchodovém pojištění 64 let a 8 měsíců. Předmětem sporu je otázka, zda měla žalovaná na případ žalobce aplikovat právní úpravu účinnou do 30. 9. 2023, pokud svoji žádost podal ještě za účinnosti dřívější právní úpravy.
20. Žalobce ve své žalobě předně namítá nedodržení lhůty pro vydání rozhodnutí, což podle něj ovlivnilo zákonnost napadeného rozhodnutí. K tomu obecně platí, že lhůty uvedené v § 71 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu („s. ř.“), stejně jako lhůty uvedené v § 85a odst. 3 (původně odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení), jsou pouze pořádkové. Vydání rozhodnutí až po této lhůtě zpravidla nemá vliv na jeho zákonnost. Může se sice jednat o průtahy ve správním řízení, nikoliv však o vadu, která by měla za následek nezákonnost rozhodnutí ve věci samé a znamenala by tak nutnost zrušení takového rozhodnutí soudem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 12. 2012, č. j. 2 Ans 14/2012-47). Obranou účastníka řízení proti průtahům je uplatnění opatření proti nečinnosti podle § 80 s. ř. či následně případné podání žaloby na ochranu před nečinností ve smyslu § 79 a násl. s. ř. s.
21. Ke stěžejní argumentaci žalobce, že kdyby správní orgán rozhodl v zákonné lhůtě, předčasný důchod by mu byl přiznán, neboť by byla použita právní úprava účinná do 30. 9. 2023, soud uvádí následující:
22. Ze shora citované právní úpravy vyplývá, že za den vzniku nároku na předčasný důchod je třeba považovat den, od něhož je tato dávka přiznána (§ 31 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění). Pro přiznání této dávky musí být splněny dvě podmínky. Zaprvé nemůže nastat dříve, než byla podána žádost o přiznání předčasného důchodu (nelze jej přiznat zpětně). Zadruhé musí být splněny zákonem stanovené podmínky pro její přiznání. Dle čl. II bodu 1. zákona č. 270/2023 Sb., který určuje rozhodnou právní úpravu pro posouzení žádosti o

Shodu s prvopisem potvrzuje J. G.

přiznání předčasného důchodu, je přitom podstatné, kdy nárok na starobní důchod před dosažením důchodového věku vznikl, resp. zda vznikl ještě před 1. 10. 2023, naopak není podstatné, kdy o tento nárok bylo požádáno. Jestliže by tedy žalobci vznikl nárok na předčasný důchod podle pravidel uvedených v právní úpravě účinné do 30. 9. 2023, mohl by mu být předčasný důchod přiznán, i kdyby o jeho přiznání žádal od pozdějšího dne (srov. obdobně rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 24. 6. 2024, č. j. 53 Ad 9/2024-37).

23. Žalobci nemohl vzniknout nárok na předčasný důchod ve smyslu § 31 odst. 1 písm. a) zákona o důchodovém pojištění, ve znění účinném do 30. 9. 2023, neboť jeho důchodový věk nebyl nižší než 63 let. To ani sám žalobce nerozpориje. Podle § 31 odst. 1 písm. b) zákona o důchodovém pojištění, ve znění účinném do 30. 9. 2023, pak musel splnit podmínky spočívající v tom, že jeho důchodový věk činí alespoň 63 let a (zároveň) že dosáhl věku alespoň 60 let, které bylo třeba splnit kumulativně. Žalobce však do doby, kdy došlo ke změně zákona, věku 60 let nedosáhl, neboť k tomu došlo až dne 18. 10. 1963. Nesplnil tedy podmínky podle § 31 odst. 1 písm. b) zákona o důchodovém pojištění, ve znění účinném do 30. 9. 2023, a proto mu nárok na předčasný důchod nevznikl. Správnímu orgánu tak nelze vytýkat, že by vydáním rozhodnutí o žádosti žalobce až v době účinnosti zákona č. 270/2023 Sb. způsobil nezákonnost takového rozhodnutí. Jinými slovy, i pokud by správní orgán o žádosti žalobce rozhodl do 30. 9. 2023, nemohl by mu vyhovět, neboť žalobce k tomuto datu nesplňoval podmínky právní úpravy pro přiznání požadovaného nároku.
24. Jelikož žalobce dosáhl věku 60 let věku až po novele zákona o důchodovém pojištění, bylo potřeba jeho žádost posoudit podle znění tohoto zákona účinného od 1. 10. 2023, tj. s podmínkou, že do dosažení důchodového věku mu ode dne, od něhož se starobní důchod přiznává, chybí nejvýše 3 roky. Věku 64 let a 8 měsíců však žalobce dosáhne až 18. 6. 2028, podmínky aplikované právní úpravy tedy nesplňoval.
25. Pokud žalobce namítá, že postupem správních orgánů bylo zasaženo do jeho legitimního očekávání, lze na jednu stranu připustit, že určité očekávání žalobce ke dni podání žádosti mít mohl. Žalobce nemohl vědět, že v průběhu vyřizování jeho žádosti (jakkoli podané několik měsíců přede dnem, kdy dosáhl 60 let) dojde ke změně právní úpravy. Tato změna byla zároveň poměrně rychlá, neboť novela zákona o důchodovém pojištění č. 270/2023 Sb. byla vyhlášena ve Sbírce zákonů dne 7. 9. 2023 (datum rozeslání její příslušné částky) a účinnosti nabyla dne 1. 10. 2023. Na stranu druhou však podle soudu nelze postup správních orgánů, způsobený změnou právní úpravy (postupem zákonodárce), považovat za nepřipustně retroaktivní, neboť se jedná o retroaktivitu nepravou, a tudíž v této oblasti v zásadě přípustnou. Zároveň se podle soudu nejednalo o takový zásah do očekávání žalobce, který by bylo možné hodnotit jako nepřijatelný (nepřiměřený, protiústavní).
26. K problematice „zklamaných očekávání“ se ve vztahu k dávkám důchodového pojištění naposledy podrobněji vyjádřil Ústavní soud v nálezu ze dne 17. 1. 2024, sp. zn. Pl. ÚS 30/23 (ve věci snížení valorizace důchodů). Z něj lze obecně shrnout, že *v souvislosti s případnými změnami v právní úpravě důchodového pojištění zákonodárce musí brát na zřetel čl. 30 odst. 1 Listiny, který zakotvuje základní právo na přiměřené hmotné zabezpečení. Jde o tzv. sociální právo, přičemž jeho konkrétní podobu určí zákon (čl. 30 odst. 3 Listiny), a také se lze tohoto práva domáhat pouze v mezích tohoto prováděcího zákona (čl. 41 odst. 1 Listiny).* (...) Skutečnost, že uvedená práva vyplývají z čl. 30 odst. 1 Listiny, však samozřejmě neznamená, že by zákonodárce nemohl důchodové dávky do budoucna snížit či změnit podmínky vzniku nároku na důchod (bod 143).
27. Ústavní příkaz k ochraně důvěry v právo dopadá na právní předpisy upravující vedle samotné výše důchodů, i věk odchodu do důchodu či sazbu důchodového pojištění. ... Zcela obecně lze

konstatovat, že z uvedeného hlediska má zákonodárce širší prostor tam, kde zasahuje do postavení pojištěnců jakožto budoucích příjemců důchodů. Naopak na zásah do důchodových plnění již přiznaných důchodů lze klást podstatně vyšší požadavky. V prvním případě totiž dotčené subjekty nedisponují konkrétními právy, ale pouze zákonem založeným očekáváním, že v budoucnu získají důchod (bod 145). A jak rovněž uvedl Ústavní soud v odkazovaném nálezu, „při posuzování ústavnosti je rovněž třeba vzít v úvahu, že oblast důchodového zabezpečení představuje značně specifickou materii, kdy dochází k napětí mezi legitimním očekáváním (a zájmem) příjemců důchodů na straně jedné a veřejným zájmem na právní úpravě, která by odpovídala aktuálním společenským poměrům a ekonomické situaci státu, s ohledem na něž se již jednotlivci nemůže spoléhat na „neměnnost“ právního řádu. ... (bod 163).

28. V případě žalobce se jedná o budoucího příjemce důchodu, žalobce ke dni podání žádosti nedisponoval již nabytým právem. Míru jeho očekávání tak lze i z tohoto důvodu hodnotit jako nízkou. Nadto za situace, kdy požadovaný nárok uplatnil v době několik měsíců předcházejících datu, od něhož přiznání nároku požadoval. Přestože žalobce rozporoval, že by byl při podání žádosti poučen o tom, že žádost lze sepsat nejdříve 4 měsíce před požadovaným dnem přiznání, formulář žádosti založený ve správním spise obsahuje na s. 3 následující text: „Nejbližší termín odchodu do ST je 18. 10. 2023, klient byl upozorněn, že žádost lze sepsat nejdříve 4 měsíce před požadovaným dnem přiznání a přesto trvá na podání žádosti o ST dnes. Byl poučen.“
29. K této skutečnosti je nutno doplnit, že z důvodu častých změn právních předpisů (ale i potřeby vycházet z aktuálních informací a podkladů) v oblasti důchodového pojištění lze podle § 82 odst. 4 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, žádost o dávku podat nejdříve 4 měsíce přede dnem, od kterého si daná osoba žádá o přiznání dávky. Tím by se mělo zamezit situacím, kdy bude požádáno o přiznání dávky v delším časovém horizontu dopředu, neboť není jasné, zda v mezidobí nedojde ke změně právní úpravy a tím i podmínek pro přiznání požadované dávky (jako tomu došlo v posuzovaném případě).
30. I pokud by však žalobce o předčasný důchod požádal 4 měsíce před požadovaným dnem jeho přiznání (tj. v červnu 2023), bylo by nutné akcentovat, že ke změně právní úpravy došlo ještě předtím, než žalobci vznikl subjektivní veřejnoprávní nárok na předčasný důchod. Žalobce se tak mohl ještě před tímto okamžikem rozhodnout, zda akceptuje podmínky pro předčasný důchod nastavené změnou právní úpravy (ty jsou ve srovnání s předcházející úpravou restriktivnější). Jak totiž vyplývá z důvodové zprávy k zákonu č. 270/2023 Sb., který musel být v případě žalobce aplikován, novou právní úpravou (změnou podmínek pro nárok na předčasný starobní důchod) je mj. sledováno „snížení finanční zátěže veřejných financí prostřednictvím přímého snížení výdajů důchodového systému a posílením prvků, které vedou ke snížení motivace k předčasnému odchodu z trhu práce, což podpoří výkonnost ekonomiky, zvýší příjmy a sníží výdaje státního rozpočtu nesouvisející přímo s důchodovým systémem. Delší doba ekonomické aktivity vede rovněž k pozitivnímu zvýšení úrovně důchodů a tím posílení ekonomické autonomie seniorů“. ...Zkrácení období pro předčasný odchod do důchodu má za cíl limitovat negativní dopady tohoto institutu do veřejných financí i negativní sociální dopady. ...Tyto cíle (dále podrobněji rozvedené v důvodové zprávě) se přitom jeví být jako zcela legitimní.
31. Žalobcem namítané porušení očekávání, spočívajícího v přiznání sociální dávky (předčasného důchodu), soud z uvedených důvodů (cíle nové právní úpravy jsou legitimní; zklamané očekávání žalobce se týkalo nároku, který mu do účinnosti nové právní úpravy nevznikl; očekávání žalobce bylo založeno předčasně, podáním žádosti v rozporu s právní

úpravou) nepovažuje za natolik silné, že by aplikace právní úpravy ze strany správních orgánů, tj. zákona č. 270/2023 Sb., mohla být posuzována jako zásah do podstaty základního práva podle čl. 30 odst. 1 Listiny. Soud proto neshledal důvody pro jiný postup, než je zamítnutí žaloby.

V. Závěr a náhrada nákladů řízení

32. Námitky žalobce soud vyhodnotil jako nedůvodné. Neshledal ani jiné důvody, pro které by bylo na místě žalobě vyhovět; proto žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
33. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Nyní projednávaná věc se týkala důchodového pojištění, a proto ani žalovaná *ex lege* nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 2 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 9. září 2024

Mgr. et Mgr. Lenka Bahýřová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně